

Commissiedebat

Duurzaam Vervoer

Position Paper IPO en VNG

Op 24 januari debatteert u met de staatssecretaris van I&W over duurzaam vervoer. Eind vorig jaar boden we de staatssecretaris een onderzoek van CE Delft naar Regionale Mobiliteitsprogramma's (RMP) aan waaruit blijkt dat met eenvoudige maatregelen 8,5 megaton CO₂ te besparen valt. Graag geven we ook inbreng over vergroening van reisgedrag, laadinfrastructuur, handhaving zero-emissiezones en fiets, OV,

8,5 megaton extra reductie CO₂ mogelijk

Tot wel 8,5 megaton extra CO₂-reductie in de mobiliteitssector. Dat kan met slimme maatregelen door regionale en lokale overheden, blijkt uit een recent [rapport van CE Delft](#). De in de regio behaalde CO₂-reductie helpt het rijk aanzienlijk met het halen van haar klimaatdoelstellingen. Provincies en gemeenten roepen daarom het rijk op om samen serieus werk te maken van de aanbevelingen.

Verkeer en vervoer stoot nog altijd veel te veel CO₂ uit. De totale CO₂ uitstoot van de mobiliteitssector groeit met het huidige beleid van 14% in 1990 tot 22% in 2030. Daarnaast stoot ook de mobiliteitssector stikstof uit die de natuur bedreigt. CE Delft heeft in opdracht van het Interprovinciaal Overleg en de provincie Noord-Holland onderzoek gedaan naar extra maatregelen om de CO₂ uitstoot in de mobiliteitssector terug te brengen. In het onderzoek wordt een lijst van 19 maatregelen onderzocht die regionale en lokale overheden kunnen nemen. Afhankelijk van welke maatregelen er worden doorgevoerd kan tussen de 5,4 en 8,5 megaton CO₂ worden bespaard. Dat is tussen de 3,2% en 5,2% van de totale CO₂-uitstoot van Nederland en meer dan helft van de resterende reductie-opgave voor de mobiliteitssector. Voorbeelden waarmee dit kan zijn:

- Parkeer- en snelheidsbeleid en autoluwe zones
- Fiets, OV en innovatieve mobiliteit
- Verduurzaming logistieke sector van weg naar water
- 'Spreiden en mijden' bij en door werkgevers en onderwijsaanpak
- Zero-emissiezones
- Duurzaam inkopen van voertuigen en eisen in aanbestedingen

Naast het helpen behalen van de nationale klimaatdoelen zorgen deze maatregelen ook voor een sterke reductie van fijnstof en stikstof. Dit is goed voor de gezondheid en beter voor het milieu. Daarnaast zorgt minder verkeer voor een betere doorstroming op de weg en zet het aan tot de transitie naar groen reizen. Dat is een relatief kleine investering met een grote impact.

Benut het potentieel van regionale mobiliteitsprogramma's

Het is cruciaal dat het Rijk dit regionale potentieel benut. Daarom vragen provincies en gemeenten het rijk een aantal concrete acties te nemen zoals: het inrichten van woningbouwlocaties op groen reizen, zorgen we dat OV-bedrijven deelvervoer mogen aanbieden en duidelijke afspraken met werkgevers maken over de vergroening van reisgedrag. Ook willen gemeenten en provincies steun van het rijk en samen een programma te starten dat zich bezig gaat houden met de verdere ontwikkeling van de voorgestelde maatregelen.

- *Richt woningbouwlocaties in op groen reizen*
- *Zorg dat OV- bedrijven deelvervoer mogen aanbieden*
- *Maak duidelijke afspraken met werkgevers over de vergroening van reisgedrag*
- *Start samen met gemeenten en provincies een programma om de voorgestelde maatregelen verder uit te werken en de medeoverheden daarbij te ondersteunen*

VNG
Jesse de Jong
06 39846437
Jesse.dejong@vng.nl

IPO
Susan Cohen Jehoram
06 419 00 345
scohenjehoram@ipo.nl

ip^o Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

Vergroening reisgedrag in samenhang oppakken

Vanaf volgend jaar zijn middelen beschikbaar voor vergroening van het reisgedrag. IPO en VNG vinden de voorstellen die hiervoor in de voortgangsbrief worden gelanceerd fragmentarisch en losstaand van het overig beleid. Bekend is dat gedragsverandering pas kans van slagen heeft als daar de juiste omstandigheden voor aanwezig zijn in de directe omgeving van de reiziger. De Regionale Mobiliteitsprogramma's zijn hét instrument om die condities vorm te geven. IPO en VNG pleiten daarom voor een meer systematische aanpak van de vergroening van het reisgedrag en vragen de staatsecretaris activiteiten die hierop gericht zijn in samenhang met de Regionale Mobiliteitsprogramma's te ontwikkelen.

- *Zorg dat de campagne gericht op vergroening van het reisgedrag de Regionale Mobiliteitsprogramma's ondersteunt en vice versa en in samenhang met de RMP's wordt ontwikkeld*

Laadinfrastructuur

Voor de aanleg en het strategisch plaatsen van laadinfrastructuur blijft de uitvoeringskracht van gemeenten een aandachtspunt. Medeoverheden houden graag de regie in de uitrol van publieke laadinfrastructuur. De verwachting is dat er knelpunten ontstaan in de realisatie van voldoende netcapaciteit voor de laadinfrastructuur voor met name de logistieke sector. Het is belangrijk een balans te vinden tussen de publieke uitrol van laadinfrastructuur en private initiatieven. Extra aandacht is nodig voor de betrokkenheid van woningbouwverenigingen. We houden daarbij vast aan de afspraken die zijn gemaakt bij de Ladder van Laden. Een randvoorwaarde daarbij is dat de regierol bij de overheid blijft liggen en dat gemeenten hierin maximaal gefaciliteerd worden en de ruimte krijgen om dit op maat in te vullen.

Handhaving Zero-emissiezones

Overheden moeten richting 2025 investeren in systemen die de zones kunnen monitoren en personeel dat de zones kan handhaven. Het meest effectieve systeem daarvoor is via automatische registratie: ANPR-systemen registreren kentekens en kunnen deze gegevens koppelen aan RDW-gegevens. Samen met extra handhaving zullen de kosten relatief hoog zijn voor deze maatregel. De opbrengsten van de handhaving van de ZE-zones gaan echter naar het rijk. Wij blijven ervoor pleiten dat de handhavingsopbrengsten naar de desbetreffende gemeenten gaan.

- *Zorg dat de opbrengsten van de handhaving naar de desbetreffende gemeenten gaan*

Fiets in programma duurzame mobiliteit

Voor een landelijk dekkend netwerk van doorfietsroutes, voor onder andere woon-werkverkeer, stelt de staatssecretaris in haar fietsambitie 2022 - 2025 structureel € 6 miljoen per jaar beschikbaar vanaf het jaar 2024. In de BO-MIRT-afspraken is afgesproken dat er middelen vanuit duurzame mobiliteit en het programma Veilig, Slim en Duurzaam beschikbaar worden gesteld voor de fietsambitie.

- *Hoeveel middelen komen er beschikbaar voor fiets vanuit duurzame mobiliteit en het programma Veilig, Slim en Duurzaam?*

Zet in op het OV als duurzame vorm van mobiliteit!

Het bevreemdt VNG en IPO dat er in de brief van de Staatsecretaris geen aandacht is voor het OV als duurzame vorm van mobiliteit. Temeer omdat de Staatsecretaris in haar brief van 16 januari 2023, waarin zij de uitkomsten terugkoppelt van de Landelijke OV- en Spoortafel, stelt: 'De kracht van het openbaar vervoer en van het spoorgoederenvervoer is daarbij gelegen in het op veilige, voorspelbare, gelijkwaardige, duurzame en ruimte-effectieve wijze collectief vervoeren van reizigers en goederen'. Overheveling van automobilititeit naar OV-gebruik zorgt voor een verduurzaming van de totale mobiliteit. Een verdubbeling van het OV, leidt tot 20% reductie van de totale uitstoot van CO₂ en NO_x die veroorzaakt wordt door de personenmobiliteit in Nederland. De totale OV-sector is in 2030 zero-emissie, terwijl dat voor de automobilititeit pas ver na 2030 het geval zal zijn. Naast aandacht voor het bevorderen van vormen van deelmobiliteit en fiets, is aandacht voor het OV naar de mening van IPO en VNG van groot belang.